

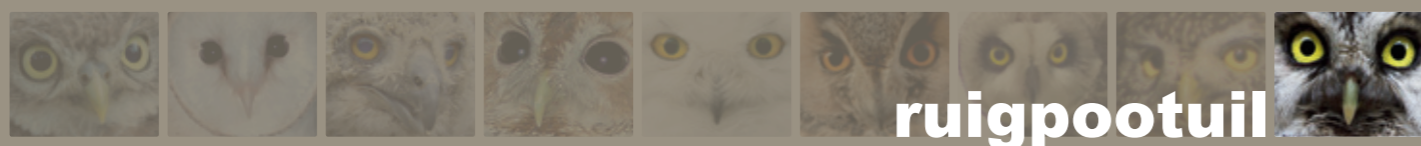

Foto: Reiner Jacobs

Ruigpootuilen in Nederland in 2012: de laatste der Mohikanen?

Marnix Jonker (namens de Werkgroep Ruigpootuilen)

Na de succesvolle broedgevallen van Ruigpootuilen Aegolius funereus in 2008 en 2009 kwamen de vogels in 2010 en 2011 helaas niet tot broeden. Wel waren er nog solitaire, territoriale roepende mannetjes aanwezig. Zouden de vogels ook in 2012 nog aanwezig zijn en wellicht nu wel tot broeden komen? Of zet de terugloop van roepende mannetjes door en zijn ze wellicht helemaal vertrokken?

Drenthe

Net als in voorgaande jaren is ook in 2012 een gebiedsdekkende inventarisatie voor Ruigpootuilen Aegolius funereus uitgevoerd in de bossen op de Drentse Hondsrug. Op 18 februari, 15 en 31 maart zijn de meeste boswachterijen vanaf de avondschemering tot enkele uren na zonsondergang door ongeveer 20 personen van de Werkgroep Ruigpootuilen bezocht in de hoop hier roepende Ruigpootuilen aan te treffen. Daarnaast zijn de meest geschikte locaties ook op andere windstille avonden nog een keer extra bezocht.

Nadat het vrij hopeloos leek te beginnen, bleek er op 14 maart toch nog een roepende vogel aanwezig te zijn. De vogel werd door een zoekploeg van vier man opgemerkt op een locatie waar eerder roepende vogels zijn gehoord. De vogel zong enkele minuten onafgebroken, maar wel vrij ver weg. Ook werd er dichterbij eenmalig een 'chuck'-roepje gehoord (een contactroepje wat zowel door mannetjes als door vrouwtjes gemaakt kan worden). Hierna werd het stil. De avonden erna werd er helaas niets meer gehoord op deze plek, ondanks dat het zeer geschikte, windstille avonden betrof.

Op 31 maart werd een laatste gezamenlijke zoektocht georganiseerd, waarbij vooral de bossen werden bezocht waar in het verleden vogels hebben gezeten. Ook nu werden weer enkele roepsessies van de eerder gevonden vogel op dezelfde locatie gehoord. Enkele toegesnelde 'zoekers' uit naburige boswachterijen waren helaas te laat, de vogel liet zich niet meer horen. Ook langdurig posten op deze locatie op verschillende geschikte avonden tot in eind mei was vruchteloos.

Helaas is dus niet duidelijk geworden of de vogel gepaard was en of er een broedgeval heeft plaatsgevonden, al lijkt de kans daarop zeer klein.

Veluwe

Op 25 mei besloten enkele vogelaars Nachtzwaluwen te gaan luisteren op de Veluwe. Tot hun stomme verbazing hoorden ze ineens een stacato-achtig 'poe-poe-poe' vanaf de heide in een aangrenzend dicht dennenperceel. De vogel werd tot 31 mei op deze locatie gehoord. Dit geval toont aan dat niet alleen Drenthe geschikt is voor Ruigpootuil, maar dat het eigenlijk door heel Nederland kan!

Foto: Klaus Dichmann, Denemarken

Omdat er geen goede geluidsopnamen van zowel de Drentse als de Veluwe vogel zijn, is het onduidelijk of dit hetzelfde exemplaar betreft, iets wat niet onmogelijk maar wel erg onwaarschijnlijk is. Ook is niet duidelijk of de Drentse vogel van 2012 een bekende was van voorgaande jaren. Van de meeste Drentse mannetjes van 2008-2011 zijn geluidsopnamen, maar die konden dus helaas niet worden vergeleken met die van 2012.

Toekomst

Al met al zien deze ontwikkelingen er niet gunstig uit voor de soort in Nederland. Werd na de broedgevallen in 2008 en 2009 nog gedacht aan de vestiging van een kleine populatie in Nederland, nu lijkt daar geen sprake meer van te zijn. Waarschijnlijk blijft de soort een invasieachtig voorkomen houden, waarbij in muisarme jaren in de kernbroedgebieden vrouwtjes en jonge vogels uitzwerven naar prooirijkere gebieden en zo in Nederland terecht kunnen komen. Jonge mannetjes kunnen dan een territorium beginnen en deze soms jarenlang bezetten waarbij incidenteel gebroed kan worden. De Werkgroep Ruigpootuilen zal in elk geval de soort blijven volgen de komende jaren. 🌙